

ТДАТУ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ТА СТУДЕНТІВ

МАТЕРІАЛИ
XI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЗА ПІДСУМКАМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ 2023 РОКУ

Запоріжжя 2024

УДК [633+634+614+502/504+664](043)
Т 13

XI Всеукраїнська науково-технічна конференція здобувачів вищої освіти ТДАТУ. Факультет агротехнологій та екології: матеріали XI Всеукр. наук.-техн. конф., 19-23 лютого 2024 р. Запоріжжя: ТДАТУ, 2024. 135 с.

У збірнику представлено виклад тез доповідей і повідомлень, поданих на XI Всеукраїнську науково-технічну конференцію здобувачів вищої освіти Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного.

Тези доповідей та повідомлень подані в авторському варіанті.

Відповідальність за представлений матеріал несуть автори та їх наукові керівники.

Матеріали для завантаження розміщені за наступними посиланням:

<http://elar.tsatu.edu.ua/?locale=uk>

Електронний Інституційний репозитарій Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного

<http://www.tsatu.edu.ua/ate/nauka/publikaciji-zdobuvachiv-vyschoji-osvity/>

ІНТЕРНЕТ-сторінка факультету агротехнологій та екології

Матеріали для завантаження розміщені за наступними посиланням:

<http://www.tsatu.edu.ua/nauka/n/rada-molodyh-vchenyh-ta-studentiv/> сторінка

Ради молодих учених та студентів ТДАТУ

<http://www.tsatu.edu.ua/nauka/n/naukovi-vydannja/>

«Наукові видання»ТДАТУ

Відповідальний за випуск: к.с.-г.н., доцент кафедри геоєкології і землеустрою Вікторія Скиба

© Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, 2024

ЗМІСТ

стр.

Басянець С.В.	РЕСУРСОЩАДНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ СОНЯШНИКУ.....	6
Бедрик Б.О., Сидоренко М.О.	УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ.....	8
Безь І.М.	АНАЛІЗ СТРУКТУРИ ГАЛУЗІ ВИРОБНИЦТВА СОКІВ В УКРАЇНІ.....	10
Безь І.М.	РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА СОКУ АБРИКОСОВОГО ТА АЛИЧЕВОГО З ВИКОРИСТАННЯМ ЕКСТРАКТУ СТЕВІЇ.....	13
Береславська П.О.	СОРТОВІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ БАТАТУ ЗА ВИРОЩУВАННЯ РОЗСАДИ.....	16
Белов І.М.	МАРМЕЛАДНІ ВИРОБИ ЗІ ЗБІЛЬШЕНИМ ВМІСТОМ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН.....	18
Бугаєв О.В.	РОЗРАХУНКОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ СКОРОЧЕННЯ ВИКИДІВ ПАРНИКОВИХ ГАЗІВ, ЯКІ ПРОДУКУЮТЬСЯ БІОВІДХОДАМИ (НА ПРИКЛАДІ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ)...	20
Виборнова Ю.І.	МОНІТАЛЬНИЙ ОПІК ВИШНІ – ШКОДОЧИННІСТЬ І ПРОФІЛАКТИКА.....	24
Ганчева А.І.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ДЕСЕРТУ ФОНДАН.....	26
Глаговська А.	ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ГЕНЕРАТИВНИХ БРУНЬОК ПЕРСИКА РІЗНИХ СОРТІВ ВЛІТКУ 2021 І 2022 РОКІВ ПІД ВРОЖАЙ 2022 І 2023 РОКІВ.....	27
Гордовий І.С., Каменєва О.В.	ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ СОЇ НА ЗРОШЕННІ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ.....	28
Дериглазов Д.Г., Фатєєва О.П.	СУПУТНИКОВИЙ МОНІТОРИНГ ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ВБУ АРХІПЕЛАГ ВЕЛИКІ І МАЛІ КУЧУГУРИ.....	30
Дзюба Є.Д.	ОСНОВНІ ВИДИ ЕНЕРГЕТИЧНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ДОВКІЛЛЯ.....	33
Іванчегло В.С.	АНАЛІЗ ПОТЕНЦІАЛУ ВИРОЩУВАННЯ ОБЛІПИХИ В УКРАЇНІ.....	37
Каріна Я.М., Акименко А.С.	АГРОБІОЛОГІЧНА ОЦІНКА СУНИЦІ ПРИ ВИРОЩУВАННІ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ.....	40
Кацька В.О.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ВЕГАНСЬКОГО СОЧЕВИЧНОГО ХЛІБА.....	42
Кінаш Д.В.	ВПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ ОХОРОНИ ПРАЦІ В ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	43
Ковальчук Д.І.	ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА М'ЯСО-РОСЛИННИХ НАПІВФАБРИКАТІВ З ПІДВИЩЕНОЮ ФУНКЦІОНАЛЬНОЮ ПРИДАТНІСТЮ.....	45
Коломоєць А.В.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ЙОГУРТУ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ДЛЯ СПОРТИВНОГО ХАРЧУВАННЯ З ЕКСТРАКТОМ ЯЛІВЦЮ ТА ГРЕЙПФРУТОМ.....	47
Коробова Я.В.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА БЕЗЛАКТОЗНОГО ПОЛУЧИНОГО ПРОМБІРУ.....	49
Коцюба М.Ю., Саніна О.В.	ПОСІВНА ЯКІСТЬ НАСІННЯ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ СОРТУ ЛІРА ОДЕСЬКА ЗА ДІЇ РЕГУЛЯТОРА РОСТУ РОСЛИН АКМ	50

Кривенко Є.Г.	ПРОДУКТИВНІСТЬ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗА РІЗНИХ СТРОКІВ СІВБИ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ.....	51
Крижньов Р.С.	<i>ASIMINA TRILOBA</i> (L.). ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	54
Кужель В.	ДОСЛІДЖЕННЯ МАСИ ТА ДІАМЕТРУ ПЛОДІВ ЧЕРЕШНІ ЩО ВИРОЩЕНІ В УМОВАХ САДІВНИЧИХ ГОСПОДАРСТ ПІВДНЯ СТЕПОВОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ.....	56
Курковський С.В.	ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНГІЦИДНОГО КОНТРОЛЮ БІЛОЇ ГНИЛІ СОНЯШНИКУ.....	58
Кухта Є.О.	ОЦІНКА СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗІ СТІЙКІСТЮ ДО ХВОРОБ І УРОЖАЙНІСТЮ.....	60
Кюрчева Ю.С.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ КУКУРУДЗЯНИХ ПАЛИЧОК.....	62
Лактіонов Д.Л.	ГЕРБІЦИДНИЙ ЗАХИСТ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ.....	63
Лещук А.К., Лещук Д.В.	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЮ ЛОХИНИ РІЗНИХ СТРОКІВ ДОСТИГАННЯ В УМОВАХ ПОМІРНО-КОНТИНЕНТАЛЬНОГО КЛІМАТУ НІМЕЧЧИНИ.....	65
Любчинська О.С.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ КРУП'ЯНИХ СНІДАНКІВ...	67
Мазуркевич А., Живиця Д., Громов А.	ДОСЛІДЖЕННЯ ТОВАРНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ПЛОДІВ ДЮКІВ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА ПЛОДОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ВИСОКОЇ ЯКОСТІ.....	68
Макарчук Б. М.	ВЕРМИКОПОСТ ЯК УНІВЕРСАЛЬНЕ ОРГАНІЧНЕ ДОБРИВО І ПОЛІПШУВАЧ ҐРУНТУ.....	70
Макарчук Б. М.	ЗАСТОСУВАННЯ БІОЧАРУ У ОРГАНІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЯХ ПОЛЬОВИХ КУЛЬТУР.....	71
Масалабов О.	СЕНСОРНІ ПОКАЗНИКИ ПЛОДІВ ЧЕРЕШНІ ВИРОЩЕНІ В УМОВАХ ПІВДНЯ СТЕПОВОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ.....	73
Машківський В.В.	ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЯКОСТІ ПЛОДІВ ЯБЛУНІ ЗА ДІЇ УДОБРЕННЯ.....	75
Мітяєв І.С.	ОБЛІПИХА - СПОЖИВЧІ ТА ЦІННІ ВЛАСТИВОСТІ КУЛЬТУРИ.....	77
Муравйова О.А.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА М'ЯКИХ СИРІВ.....	79
Пендрак Я.І.	УДОБРЕННЯ РІПАКУ ЗА ДІЇ РЕСУРСООЩАДНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	81
Подзега Д.	ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ЯГІД ГОДЖІ ДЛЯ ЗБАГАЧЕННЯ КОНДИТЕРСЬКИХ ВИРОБІВ.....	83
Покопцев В.О., Саніна О.В.	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЮ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ СОРТУ ЛІРА ОДЕСЬКА ЗА ДІЇ РЕГУЛЯТОРА РОСТУ РОСЛИН АКМ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ.....	85
Прасолов Д.С.	ВЛАСТИВОСТІ ТА ЗАСТОСУВАННЯ КАРАГЕНАНУ В ХАРЧОВІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ.....	87
Прасолов Д.С.	УДОСКОНАЛЕННЯ ОБРОБКИ ПИВА З ВИКОРИСТАННЯМ КАРАГЕНАНУ.....	90
Розумейко А.А.	ВЕГАНСЬКИЙ БРАУНІ З ВИКОРИСТАННЯМ ВІВСЯНОГО МОЛОКА: СМАЧНА ТА ЗДОРОВА АЛЬТЕРНАТИВА.....	93
Савва О.С.	ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА КОНДИТЕРСЬКИХ ВИРОБІВ НА ОСНОВІ БІСКВІТІВ ЗІ ЗНИЖЕНИМ ВМІСТОМ ЦУКРУ В НАЧИНКАХ.....	94

Савельєва Н.В.	УРОЖАЙНІСТЬ ПЕРСИКА РІЗНИХ СОРТІВ В ЗРОШУВАНИХ УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ...	95
Салько Д.С.	ОГЛЯД ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ МОДЕЛЮВАННЯ ФАКЕЛУ ВИКИДІВ ВІД СТАЦІОНАРНОГО ДЖЕРЕЛА ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ.....	97
Севастьянович М.В.	ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА БОРОШНЯНИХ ВИРОБІВ З ЛИСТКОВОГО ТІСТА З ГРИБНИМИ НАЧИНКАМИ.....	101
Сокот О.Є.	ОЦІНКА ТЕХНІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ХЛІБА З ДОДАВАННЯМ ВІДВАРЕНИХ ГРИБІВ ГЛИВИ.....	102
Старостюк В.Є.	НЕОБХІДНІСТЬ ОЦІНКИ ПАРАМЕТРІВ МІКРОКЛІМАТУ В ОХОРОНІ ПРАЦІ.....	104
Стахник Д.А.	ГІГІЄНІЧНА ОЦІНКА УМОВ ПРАЦІ ЗА ПОКАЗНИКАМИ МІКРОКЛІМАТУ	107
Татти Т.І.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА КРАФТОВИХ СИРІВ.....	110
Ткаченко А.Г.	ОЦІНКА СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ЗБЕРЕЖЕННЯ УРОЖАЮ ГРИБІВ LENTINULA EDODES (BERK.) PEGLER.....	111
Тоцька О.П.	БОТАНІКО-БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ASIMINA TRILOBA (L.) DUN.	114
Туряк К.С.	ЗАКОНОДАВЧЕ ПІДГРУНТЯ ТА ПРАКТИКА ПОВОДЖЕННЯ З БІОВІДХОДАМИ В КРАЇНАХ ЄС.....	117
Угріна П.О.	ОЦІНКА ПЕРСПЕКТИВ ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА ФРУКТОВО-ОВОЧЕВОЇ ПАСТИЛИ З ПІДВИЩЕНОЮ ФУНКЦІОНАЛЬНОЮ ПРИДАТНІСТЮ.....	121
Українець В.М.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ТРАВ'ЯНИХ ЧАЇВ.....	122
Фашевська М.	ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ЗАСТОСУВАННЯ ХІМІЧНОЇ ЗБРОЇ.....	123
Хитриченко В.М.	ЗАХИСТ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ ВІД ВИКИДІВ ПРОМИСЛОВОГО ПИЛУ.....	125
Чернишова П.А.	ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ СУПУТНИКОВОГО МОНІТОРИНГУ ДЛЯ ОЦІНКИ СТУПЕНЯ ЕРОДОВАНOSTІ ҐРУНТІВ.....	127
Шабанов Д.І.	ЗАГРОЗИ ЕКОСИСТЕМАМ ПРИРОДООХОРОННИХ ТЕРИТОРІЙ ПІВДНЯ УКРАЇНИ ВНАСЛІДОК РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ.....	130
Шипиленко Є.А.	БІОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ ДЕРЕВ ПЕРСИКУ ЗА МІКОРИЗАЦІЇ КОРЕНІВ СИМБІОТИЧНИМИ ГРИБАМИ.....	132
Яковенко А. А.	ЗНИЩЕННЯ ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ ПІВДНЯ УКРАЇНИ ВІД ПОЖЕЖ ВНАСЛІДОК ВОЄННИХ ДІЙ.....	134

з одиниці площі, підвищити продуктивність праці на обрізці і формуванні крони, особливо — на зборі врожаю і по догляді за рослинами.

Внутрішні ціни на ягоди дикорослої обліпихи коливаються від 60 до 120 грн/кг.

Потенціал обліпихового ягідництва з точки зору економіки можна оцінити дуже високим на сьогодні. Мета — вийти на широкий світовий ринок, налагодивши експорт до ЄС тощо. А погодно-кліматичні умови півдня України цілком відповідають вирощуванню обліпихи і придатні для культивування її в промислових насадженнях нашої країни.

Список використаних джерел:

1. Москалець В. В., Гриник І. В., Москалець Т. З. Науково-методичні рекомендації щодо вирощування обліпихи крушиноподібної, адаптованої до екологічних умов Лісостепу і Полісся України. Новосілки: «Центр учбової літератури», 2019. 28 с.
2. Український прорив: орендж революшн. URL: <https://ukrsadprom.org/blog/ukrayinskyj-proryv-orendzh-revolyushn/> (дата звернення 10.01.2024).
3. Меженський В. М., Меженська Л. О., Якубенко Б. Є. Нетрадиційні ягідні культури: рекомендації з селекції та розмноження. Київ: Компринт, 2014. 119 с.

Науковий керівник: Пащенко Ю.П., к.б.н., доцент кафедри рослинництва та садівництва ім. професора В.В. Калитки, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

АГРОБІОЛОГІЧНА ОЦІНКА СУНИЦІ ПРИ ВИРОЩУВАННІ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ

Каріна Я.М., Акименко А.С. email:yulii.paschenko@tsatu.edu.ua

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Мульчування ґрунту при вирощуванні суниці відоме з давніх часів. Для цього використовували папір, солому, тирсу, хвою. Мульчування органічними матеріалами дозволяє зберегти ґрунтову вологу, уникнути забруднення ягід і довкілля. Органічні мульчуючі матеріали при заорюванні в ґрунт, мінералізуються в ньому. Але така мульча діє обмежений час, на період дозрівання ягід, і не знімає проблему ураження плодів сірою гниллю і ґрунтовими шкідниками.

При використанні мульчуючих матеріалів з полімерних плівок, створюється більш сприятливий тепловий режим. Така плівка також є більш технологічною у використанні. Поряд з цим до останнього часу збереглося і використання як мульчі соломи. Нерідко соломою мульчують доріжки між грядками, вкритими мульч-плівкою. Органічна мульча в даному випадку доповнює синтетичну.

Мета роботи: дослідити врожайність суниці за умов вирощування з використанням мульчплівки та без неї в умовах Південного Степу України.

У досліді використовували сорт Хоней. Розміри облікових ділянок 50 м² у трьох повторностях. Попередник : чорний пар.

Схема насаджень : двухстрочна посадка, відстань між рядками 30 – 40 см, а між рослинами в ряду 25 – 35 см. При такій схемі посадки кількість рослин на гектар – 55 – 60 тис. саджанців.

Схема досліду представлена двома варіантами:

Варіант 1. Вирощування суниці без використання мульчплівки (контроль).

Варіант 2. Вирощування суниці з використанням мульчплівки.

Дослід був закладений на чорноземах південних малогумусних.

Фітометричні показники і урожайність суниці з використанням мульчплівки і без неї мають деякі відмінності. Так, за у всі роки досліджень було відмічено позитивний вплив

використання мульчплівки (табл. 1).

Таблиця 1 Кількість квіток і урожайність суниці по варіантах

Роки досліджень	Варіанти вирощування	Хоней	
		квіток на рослині, шт	урожай с 1 га, т
2020	Без мульч.	46	8,5
	З мульч.	128	12,8
2021	Без мульч.	42	8,1
	З мульч.	112	11,6

Урожай з куца на одиниці площі визначається ступенем розвитку і густотою стояння рослин. Одним з основних складових врожаю куца є кількість квіток. Так, їх число у варіанті без використання мульчплівки становило 28 – 47 шт, що в 2 – 3 рази менше, ніж у варіанті з мульчплівкою. Якщо кількість плодоносних кущів нормувати, то і в контролі можна значно підвищити продуктивність кожної рослини.

За роками висота рослин коливалася в досить широких межах, від 30,0 – 33,0 см у сорту Хоней під мульчплівкою, а в контролі відповідно 26,5 – 28,7 см. Кількість листя варіювала від 36 до 38 шт/роsl. у контролі і від 47 до 50 шт/роsl. в дослідному варіанті. В цілому ж кількість листів у рослин на мульчплівці було на 30% більше, ніж у контролі. Іноді в контролі формувалися більш велике листя. Однак сумарна листова поверхню куца на мульчплівці за рахунок більш високої облистяності перевищувала контроль на 20 – 40 %.

Таблиця 2 Показники розвитку і плодоношення суниці при двохстрічкової схемі розміщення рослин

Роки досліджень	Варіанти вирощування	Показники розвитку				
		Висота рослин, см	Кіл-ть листя на рослині, шт	Площа листя, м ² /роsl.	Середня маса ягоди, г	Урожайність, т/га
1	Без мульч.	28,7	36	0,63	8,2	8,9
	З мульч.	33,0	47	0,84	9,6	14,6
2	Без мульч.	26,5	38	0,7	8,5	7,1
	З мульч.	30,5	50	0,89	9,5	9,3

Ураження ягід сірою гниллю мінімально в перший рік плодоношення, і навіть у контролі не перевищує 9 – 11 %. На мульчплівці воно практично не зустрічається (табл. 3). На другий рік плодоношення ураження сірою гниллю зростає в обох варіантах до 6 – 16 %. У контролі вони сягають 20 %. На мульчплівці захворювання сірою гниллю також збільшується, але залишається на 60 – 90 % нижче, ніж у варіанті без мульчплівки. Крім того, частина ягід у контролі пошкоджується шкідниками, що живуть в ґрунті, чого не спостерігається на ділянках з мульчувальною плівкою.

Таблиця 3 Потенціал плодоношення суниці на мульчплівці

Варіанти вирощування	Показники			
	Кількість квітконосів на росл., шт	Кількість квіток на росл., шт	Кількість ягід на рослині, шт.	Кількість ягід, уражених сірою гниллю, %
Без мульч.	11	94	82	11
З мульч.	13	102	88	1,3

Розміри ягід за варіантами різнилися не значно. В окремі роки перевищення середньої маси ягоди буває на користь контролю. При вирощуванні на мульчплівці великі ягоди формуються в роки з вологою весною і дощами в період знімання врожаю, тобто підвищення вологості повітря сприятливо позначається на зростанні зав'язі.

Таблиця 4 Якісний розбір партії продукції

Варіант	Маса об'єднаної проби		Фактична кількість продукції							
			Стандартної		Не стандартної		Технічного браку		Абсолютного відходу	
	кг	%	кг	%	кг	%	кг	%	кг	%
Без мульчплів.	6	100	5,5	91,67	0,1	2	0,25	4,5	0,15	2,7
3 мульчплів.	6	100	5,3	88,33	0,15	2,8	0,3	5	0,25	4

Отже, при обох способах вирощування, але з видаленням різок, у південній зоні можна отримувати високі врожаї, що досягають по сорту Хоней 12,0 – 13,5 т/га. Однак, за мульчування плівкою спостерігається більш висока якість ягід, в першу чергу їх товарний стан, плоди менше пошкоджуються шкідниками і хворобами та забруднюються частками ґрунту.

Список використаних джерел:

1. Андрюшко А. Ю., Бочаров С. В., Варові О. І., Сологуб Ю. І. Сучасні технології виробництва та маркетингу сільськогосподарських культур. Київ, 2002. 200 с.
2. Майдебур В. І., Михайлова В. М. Довідник по якості плодів та ягід. Київ: Урожай, 1992. 210 с.

Наукові керівники: *Покопцева Любов Анатоліївна, к.с.-г.н., доцент, Пащенко Юлія Петрівна, к.б.н., доцент, кафедра рослинництва та садівництва імені професора В.В. Калитки, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного*

УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ВЕГАНСЬКОГО СОЧЕВИЧНОГО ХЛІБА

Кацька В.О. *email:valentinakackaa@gmail.com,*

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Веганство стає все більш популярне у сучасному світі, число людей, які обирають відмову від продуктів тваринного походження у своєму раціоні тільки росте. Це впливає на всі аспекти виробництва, адже зростає попит на нові види продукції. Торкнулось це і виробників хлібобулочної галузі. Але ж яких змін набувають традиційні технологічні процеси для виробництва веганських хлібобулочних виробів, адже важливо не просто виключити продукти тваринного походження, а й замінити їх рослинними джерелами якісного білка.

Сочевиця, яка стає основою для веганських хлібобулочних виробів, вражає своєю біологічною цінністю та збалансованим складом амінокислот. Інтеграція сочевиці у рецептури дозволяє отримати високоякісні білки, які не лише виключають продукти тваринного походження, але й забезпечують повноцінне харчування. Сумарна частка незамінних амінокислот у білках сочевиці коливається не більше 8354 – 8893 мг на 100 г продукту [1].

Додавання сочевичного борошна до пшеничного відкриває нові можливості, збільшуючи вміст комплексного білка та покращуючи текстуру продукції. Нові рецептури також підвищують енергетичну цінність та збільшують вміст клітковини. Технологічні удосконалення дозволяють підвищувати еластичність та покращувати колір м'якушу, а також подовжують термін зберігання виробів. [2]

Пошук оптимального сорту сочевиці та методів приготування також має величезні переваги. Червона та зелена сочевиця поводяться зовсім по-різному у випічці, і такі методи,